

UWAGI METODYCZNE

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny zostały przeprowadzone na terenie całego kraju w dniach od 21 maja do 8 czerwca 2002 r. (według stanu w dniu 20 maja 2002 r. godz. 24.⁰⁰) zgodnie z n/w ustawami, podjętymi przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej:

- z dnia 2 grudnia 1999 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2001r. (Dz. U. z 2000 r., Nr 1, poz. 1) z późniejszą zmianą (Dz. U. z 2000 r., Nr 93, poz. 1026),
- z dnia 9 września 2000 r. o powszechnym spisie rolnym w 2002 r. (Dz. U. z 2000 r., Nr 99, poz. 1072),
- z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 1995 r., Nr 88, poz. 439) z późniejszymi zmianami.

W powyższych aktach prawnych określono m.in. termin i zakres tematyczny spisów, zasady organizacji i realizacji prac spisowych, zobowiązanie ludności do udzielania informacji oraz sposób ich zebrania.

Podstawowe cele

Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002:

- zebranie informacji o stanie i strukturze ludności, gospodarstw domowych i rodzin oraz informacji o mieszkaniach i warunkach mieszkaniowych – na najniższym poziomie podziału terytorialnego kraju;
- opisanie zmian, jakie zaszły w czasie, w podstawowych strukturach demograficzno-społecznych ludności, gospodarstwach domowych i rodzinach oraz zmian w wielkości i standardzie zasobów mieszkaniowych;
- dostarczenie informacji niezbędnych do międzynarodowych porównań – poprzez uwzględnienie w opracowaniach standardów i zaleceń organizacji międzynarodowych;
- dostarczenie danych do utworzenia operatów do losowania prób do badań statystycznych.

Powszechnego Spisu Rolnego 2002:

- zapewnienie podstawowej bazy informacyjnej o gospodarstwach rolnych i związanych z nimi gospodarstwach domowych, koniecznej dla realizacji krajowej, regionalnej i lokalnej polityki rolnej i społecznej na wsi;
- dostarczenie informacji niezbędnych dla finalizowania procesów stowarzyszeniowych z Unią Europejską (UE), jak i zapewnienia podstaw informacyjnych w pierwszych latach członkostwa, zgodnie z wymogami UE oraz wykonanie zobowiązań Polski w zakresie dostarczenia informacji dla potrzeb organizacji międzynarodowych (FAO, OECD, EUROSTAT i inne);
- budowy i aktualizacji statystycznych operatów losowania prób do różnotematycznych badań reprezentacyjnych.

Zakres tematyczny

Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 uwzględniał:

- geograficzną charakterystykę ludności: miejsce zamieszkania oraz przebywania, migracje ludności (wewnętrzne i zagraniczne);
- demograficzną charakterystykę osób: płeć, wiek, stan cywilny (formalnoprawny i faktyczny);
- charakterystykę demograficzną gospodarstw domowych i rodzin: pozycję osób w gospodarstwie domowym i rodzinie, wielkość i skład gospodarstwa domowego i rodziny;
- charakterystykę społeczną osób: poziom wykształcenia oraz uczęszczanie do szkoły, kraj urodzenia, obywatelstwo, deklarowaną narodowość i język używany w rozmowach w domu;
- niepełnosprawność prawną i biologiczną;
- aktywność ekonomiczną ludności: pracujący, bezrobotni, bierni zawodowo, pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zawód; rodzaj działalności zakładu pracy;
- główne i dodatkowe źródła utrzymania osób oraz pobieranie świadczeń społecznych;
- źródła utrzymania gospodarstwa domowego; samodzielność gospodarowania oraz zamieszkiwania;
- gospodarstwa zbiorowe i rodziny w tych gospodarstwach;
- mieszkania zamieszkane i niezamieszkane: stan zasobów mieszkaniowych;
- wielkość mieszkań i ich wyposażenie;
- samodzielność zamieszkiwania;
- charakterystykę budynków.

Tematyka ludnościowa została wzbogacona dzięki przeprowadzeniu dwóch badań towarzyszących spisowi, a mianowicie badaniu dzietności kobiet oraz długookresowych migracji ludności, jakie miały miejsce w latach 1989-2002.

Powszechnego Spisu Rolnego 2002 obejmował:

- gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha,
- gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 do 1 ha włącznie,
- osoby fizyczne będące właścicielami zwierząt gospodarskich, nie posiadające użytków rolnych lub posiadające użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha,
- pozostałe gospodarstwa rolne będące w użytkowaniu osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej.

Tematyka Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. została ujęta na formularzach spisowych w następujących działach:

- Powierzchnia gospodarstwa,
- Struktura własnościowa użytków rolnych gospodarstwa,
- Struktura dochodów,
- Działalność gospodarcza,
- Pracujący w indywidualnym gospodarstwie rolnym,
- Powierzchnia zasiewów,
- Powierzchnia inna,
- Pogłowie zwierząt gospodarskich,
- Rozdysponowanie produkcji rolniczej,
- Infrastruktura gospodarstwa,
- Budynki i budowle,
- Magazynowanie w gospodarstwie,
- Nawozy i pestycydy w gospodarstwie,
- Maszyny i urządzenia rolnicze,
- Wybrane wydatki w gospodarstwie.

W ramach spisu w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha zebrano następujące informacje:

1) dane o osobach będących użytkownikami gospodarstw rolnych:

- a) nazwisko i imiona użytkownika gospodarstwa rolnego,
- b) poziom wykształcenia rolniczego użytkownika,
- c) wkład pracy w gospodarstwo rolne w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie – liczba godzin przepracowanych w gospodarstwie,

2) o liczbie pracowników najemnych stałych i pracowników dorywczych zatrudnionych w gospodarstwie rolnym,

3) o użytkowaniu gruntów, a w szczególności:

- a) o powierzchni gruntów ogółem, w tym użytków rolnych (gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych), lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów i nieużytków,
- b) o powierzchni zasiewów głównych upraw,

- 4) o pogłowie zwierząt gospodarskich według gatunków i grup produkcyjno-użytkowych oraz liczbie pni pszczelich,
- 5) o rozdysponowaniu produkcji rolniczej,
- 6) o budynkach, infrastrukturze i wyposażeniu technicznym gospodarstw, w tym:
 - a) rodzaje budynków, budowli i ich powierzchnia,
 - b) liczba ciągników rolniczych i innych środków transportowych oraz maszyn rolniczych,
 - c) źródła zaopatrzenia w wodę, sposoby odprowadzania ścieków i usuwania śmieci,
 - d) wyposażenie w sieć elektryczną i telefon,
 - e) rodzaje urządzeń melioracyjnych,
- 7) o stosowaniu nawozów i pestycydów w gospodarstwie w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie,
- 8) o zadłużeniu gospodarstw rolnych,
- 9) o działalności gospodarczej (rolniczej i pozarolniczej) prowadzonej przez użytkownika gospodarstwa rolnego lub osobę dorosłą pozostającą z użytkownikiem we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 10) o ważniejszych wydatkach poniesionych w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, w tym na:
 - a) zakup gruntów,
 - b) budowę lub modernizację budynków,
 - c) powiększenie stada podstawowego,
 - d) zakup ciągników rolniczych i innych środków transportowych oraz maszyn rolniczych.

Informacje o wieku, płci, poziomie wykształcenia ogólnego, głównych i dodatkowych źródłach utrzymania użytkownika i członków jego gospodarstwa domowego, a także osób pracujących wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych pozyskano z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, który, jak wspomniano na wstępie, odbył się jednocześnie z Powszechnym Spisem Rolnym 2002 r.

Dla osób fizycznych użytkujących gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha do 1 ha włącznie oraz dla właścicieli zwierząt gospodarskich zebrano w/w informacje, z wyłączeniem tych, o których mowa w pkt. 8 i 10, a w ramach punktów 3b, 6b, i 7 zebrano dane w ograniczonym zakresie tematycznym.

W ramach spisu u osób prawnych i w jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości prawnej zebrano informacje, o których mowa w punktach 2-10.

Wykaz publikacji z wynikami spisów

W 2003 r. wyniki obu spisów zostaną zaprezentowane w publikacjach o następujących tytułach:

Publikacje prezentujące województwo warmińsko-mazurskie

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002:

*Mieszkania w województwie,
Zamieszkane budynki,
Ludność. Stan i struktura demograficzno-społeczna,
Gospodarstwa domowe i rodziny,
Ludność i gospodarstwa domowe związane z rolnictwem..*

Powszechny Spis Rolny 2002:

*Użytkowanie gruntów, powierzchnia zasiewów i pogłowie zwierząt gospodarskich,
Budynki i wyposażenie techniczne gospodarstw,
Wybrane elementy sytuacji ekonomicznej gospodarstw,
Systematyka i charakterystyka gospodarstw.*

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań i Powszechny Spis Rolny 2002

*Podstawowe informacje z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz
Powszechnego Spisu Rolnego w gminie..... województwa warmińsko-mazurskiego*

Publikacje ogólnokrajowe

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002:

*Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2002. Raport z wyników,
Ludność. Stan i struktura demograficzno-społeczna,
Gospodarstwa domowe i rodziny,
Mieszkania,
Mieszkania niezamieszkane,
Zamieszkane budynki,
Ludność i gospodarstwa domowe. Stan i struktura społeczno – ekonomiczna,
Ludność i gospodarstwa domowe związane z rolnictwem,
Osoby niepełnosprawne oraz ich gospodarstwa domowe,
Aktywność ekonomiczna ludności,
Warunki mieszkaniowe gospodarstw domowych i rodzin,
Migracje zagraniczne ludności,
Migracje wewnętrzne ludności.*

Powszechny Spis Rolny 2002:

Powszechny Spis Rolny 2002. Raport z wyników

Użytkowanie gruntów, powierzchnia zasiewów i pogłowie zwierząt gospodarskich,

Zwierzęta gospodarskie,

Użytkowanie gruntów i ich jakość,

Uprawy rolne,

Uprawy ogrodnicze,

Budynki i infrastruktura techniczna w gospodarstwach rolnych,

Ciągniki, maszyny i inne środki transportu w gospodarstwach rolnych,

Pozarolnicza działalność gospodarstw rolnych,

Systematyka i charakterystyka gospodarstw rolnych,

Wybrane elementy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych,

Przemiany agrarne,

Metodologia Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r.,

Rolnictwo na terenach górskich i terenach o słabych warunkach glebowych.

Wybrane publikacje ukażą się również w formie elektronicznej na płytach CD, jak również zostaną zaprezentowane na stronach internetowych statystyki publicznej.

Ponadto w Bazie Danych Regionalnych (BDR), prowadzonej przez Urząd Statystyczny we Wrocławiu, będą zamieszczone informacje ze spisu dla poszczególnych szczebli podziału terytorialnego kraju, tj. województwa, podregionu, powiatu, gminy, a także dla miejscowości.

Ważniejsze definicje, pojęcia spisowe i zasady spisywania

Podstawowe definicje i objaśnienia – niezbędne do właściwej interpretacji wyników obu spisów przedstawionych w Raporcie - zostały podane bezpośrednio przy każdym z omawianych tematów, w poszczególnych rozdziałach opracowania.

Uwagi techniczne

Informacje liczbowe w ujęciu odsetkowym prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na elektroniczną technikę zaokrągleń mogą nie sumować się na 100%. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

W tablicach zawierających sumaryczne dane dotyczące użytkowania gruntów i powierzchni zasiewów mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń automatycznych (zaokrąglenia od arów do pełnych hektarów oraz hektarów do tys. ha).